

Ο ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου στο Βλάση

Δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία που να μας πληροφορούν πότε και ποια εκκλησία πρωτοκτίστηκε στο Βλάση. Μόνο μια έγκυρη και αναμφισβήτητη πηγή υπάρχει γι' αυτό το θέμα. Πρόκειται για έγγραφο από το αρχείο Grimmani του έτους 1689 (το έγγραφο αυτό στάλθηκε στο Γενικό Προβλε-

γραφική και είχε πολλές εικόνες βυζαντινής τεχνοτροπίας που μερικές σώζονται ακόμη και σήμερα και φυλάσσονται στο ιερό της σημερινής εκκλησίας. Επίσης, στην εκκλησία φυλάσσεται και η θαυματουργός εικόνα του Αγίου Διονυσίου για την οποία θα αναφερθούμε αναλυτικά στη

πή του Μορέως και αναφέρεται στην κατάσταση των ναών του χωριού μας το διάστημα 1696-1700). Σύμφωνα με το έγγραφο αυτό στο Βλάση υπήρχαν δυο ναοί. Ο ναός της Παναγίας και ο ναός της Αγίας Παρασκευής που ήταν χτισμένος σε χωράφι 10 στρεμμάτων. Επίσης, στο Βλάση την ίδια περίοδο υπήρχαν άλλες τέσσερις εκκλησίες κατεστραμμένες. Σήμερα, πάντως, επίσημη εκκλησία του χωριού είναι η «Κοίμηση της Θεοτόκου», μια πετρόκτιστη εκκλησία που δεσπόζει στο ψηλότερο σημείο του χωριού. Η σημερινή εκκλησία χτίστηκε τα χρόνια 1938-1939 όταν εκκλησιαστικό συμβούλιο ήταν ο Μητρόπουλος Αναστάσιος και εφημέριος ο παπα-Ρότσος από το Μηλιώτι. Στη θέση της σημερινής εκκλησίας ήταν μια πολύ μικρούλα εκκλησία που πάνω στον τοίχο της, στο δυτικό μέρος, είχε ένα καμπαναριό. Το έτος 1937 έπεσε ένας κεραυνός και την κατέστρεψε. Να σημειωθεί την ώρα που έπεσε ο κεραυνός και γκρέμισε την εκκλησία μέσα στο ναό βρισκόταν η Βασιλική Λυμπεροπούλου η οποία δεν έπαθε ούτε μια γρατζουνιά. Όλοι τότε στο Βλάση μίλησαν για θαύμα. Η εκκλησούλα αυτή ήταν πολύ

συνέχεια.

Σημαντικό ρόλο στο χτίσιμο της εκκλησίας μετά την καταστροφή της από τον κεραυνό έπαιξε ο πρόεδρος της κοινότητας Αλέξανδρος Νέστορας του Νικολάου που είχε γεννηθεί το 1865, στο Βλάση. Ήταν δραστήριο και ικανό άτομο. Θεοσεβής και σεβαστός στους κατοίκους. Ήταν από τους πρωτεργάτες όταν το Βλάση αποδεκατιζόταν από τη θανατηφόρα γρίπη, το 1918, που αναζήτησε τη σωτηρία στην εικόνα του Αγίου Διονυσίου και μαζί με τον ιερέα του χωριού παπα-Ντούβαλη και άλλους Βλασαίους πήγαν στη Ζάκυνθο και έφεραν στο Βλάση την εικόνα του Αγίου. Επί προεδρίας του είχε πρωτοστατήσει για το κτίσιμο της εκκλησίας αλλά και του σχολείου και του ελαιοτριβείου που ιδιοκτησιακά ανήκαν και ανήκουν στον Ιερό Ναό. Ο ίδιος δώρισε, στο τέλος της ζωής του, στην εκκλησία ένα χωράφι που βρισκόταν στην τοποθεσία «Χούννη».

Κάθε δεκαπενταύγουστο που τιμάται η μνήμη της εκκλησίας οι απανταχού Βλασαίοι και όχι μόνο βρίσκονται εκεί. Είναι μια παράδοση χρόνων.

Η περιφορά της εικόνας της Παναγίας στους δρόμους του χωριού

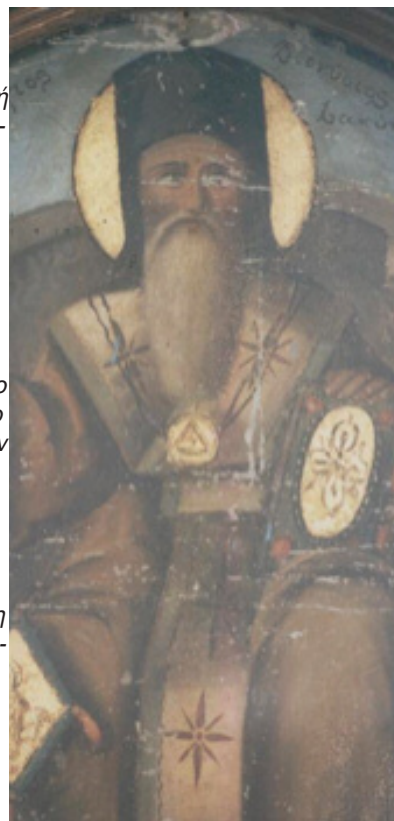

Μια φωτογραφία από την περιφορά της εικόνας της Παναγίας στους δρόμους και στα σοκάκια του χωριού. Είναι τραβηγμένη το έτος 1950. Την εικόνα της Παναγίας κρατά ο Παναής Θεοδωρακόπουλος.

Η θαυματουργός εικόνα του Αγίου Διονυσίου

Στον Ιερό Ναό της Κοίμησης της Θεοτόκου φυλάσσεται η θαυματουργός εικόνα του Αγίου Διονυσίου. Η εικόνα αυτή είναι άρρητα δεμένη με τη νεότερη ιστορία του χωριού. Συγκεκριμένα: Ήταν το έτος 1918 που η πατρίδα μας έδινε έναν υπέρτατο αγώνα για την απελευθέρωση και άλλων σκλαβωμένων ελληνικών εδαφών. Η νεολαία του χωριού είχε φορέσει το χακί για πάνω από επτά χρόνια. Τότε ήταν που έπεσε το μεγάλο θανατικό στο χωριό. Το κακό αυτή τη φορά ονομαζόταν θανατηφόρα γρίπη. Η καμπάνα του χωριού καθημερινά χτυπούσε πένθιμα. Καθημερινά υπήρχε και ένας, τουλάχιστον, νεκρός. Το χωριό καθημερινά αποδεκατιζόταν. Με ανύπαρκτη την υγειονομική και νοσοκομειακή περίθαλψη, με αδυναμία της επιστήμης να παρέμβει ουσιαστικά η μόνη ελπίδα στράφηκε στον ουράνιο πατέρα. Το κακό δεν είχε σταματημό.

Ο ιερέας του χωριού μας ο παπα-Ντούβαλης, απόγονος της ιστορικής οικογένειας του Κωνσταντίνου Ντούβαλη, μαζί με τον πρόεδρο του χωριού τον ευσεβή Νέστορα Αλέξανδρο του Νικολάου πήραν τη μεγάλη απόφαση. Να μεταβεί μια μικρή ομάδα Βλασαίων στο νησί της Ζακύνθου και να φέρουν στο Βλάση την εικόνα του Αγίου Διονυσίου για να σταματήσει το κακό στο χωριό που δεν είχε προηγούμενο. Η μετάβαση στη Ζάκυνθο με άλογα δεν ήταν μια εύκολη υπόθεση. Η πίστη, όμως, στο Θεό ήταν πάνω και πέρα από ανθρώπινες ταλαιπωρίες, δυσκολίες και θυσίες. Μετά από αρκετές μέρες επέστρεψαν στο Βλάση κρατώντας με ευλάβεια τη θαυματουργή εικόνα του Αγίου Διονυσίου. Επακολούθησε με μεγαλοπρέπεια ολονύχτια δέηση και λιτανεία στους δρόμους και στα σοκάκια του χωριού. Η πίστη ελάττωσε το κακό, η πίστη έσωσε το χωριό από τον αφανισμό. Από τότε οι Βλασαίοι τιμούν το γεγονός με περιφορά της εικόνας του Αγίου Διονυσίου και φέρνουν στη μνήμη τους τη σωτηρία του χωριού από τον ιό της γρίπης. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι η θαυματουργός εικόνα του Αγίου Διονυσίου είναι ζωγραφισμένη πάνω σε λαμαρίνα. Ο φθοροποιός χρόνος έχει αφήσει για καλά τα σημάδια του πάνω της γι' αυτό και χρειάζεται ειδική μέριμνα, ειδική προστασία, ειδική συντήρηση

Τα εξωκλήσια που χάθηκαν στο πέρασμα του χρόνου στο Βλάση

Σύμφωνα με το αρχείο Grimmani τη χρονιά 1697-1700 στα Βλάση υπήρχαν τέσσερις εκκλησίες κατεστραμμένες. Κανένα άλλο στοιχείο γι' αυτές δεν μπορέσαμε να συγκεντρώσουμε. Εξάλλου έχουν περάσει από τότε τόσοι αιώνες και ο φθοροποιός χρόνος κατέστρεψε τα πάντα στο διάβα του. Ερχόμενοι, τώρα, στον προηγούμενο αιώνα έχουμε στοιχεία από προσωπικές μαρτυρίες γερόντων ότι τρία εξωκλήσια του χωριού Βλάση γκρεμίστηκαν σε άγνωστο χρόνο και δεν αντικαταστάθηκαν. Υπάρχουν, όμως, ενδείξεις και αποδείξεις για την ύπαρξή τους. Εξάλλου οι περιοχές που υπήρχαν τα εξωκλήσια αυτά μέχρι και σήμερα διατηρούν την ονομασία του Αγίου και είναι τα παρακάτω:

- Α) Άγιος Θεόδωρος: Υπήρξε εξωκλήσι που για άγνωστους λόγους γκρεμίστηκε, στο κτήμα που κατέχουν σήμερα οι απόγονοι του αείμνηστου Γεωργίου Παπαλάμπρου.
- Β) Άγιος Νικόλαος: Υπήρξε εξωκλήσι αφιερωμένο στον Άγιο Νικόλαο κοντά στη θέση «Παλιόβρυση» στο κτήμα που κατέχουν σήμερα οι απόγονοι του αείμνηστου Βλάση Κακούρη.
- Γ) Άγιος Αθανάσιος: Προς τιμή του Αγίου Αθανασίου υπήρξε εξωκλήσι εκεί που σήμερα είναι το κτήμα του Τάσου Κοτσόβολου, κοντά στη δεξαμενή που έχει τα τελευταία χρόνια κατασκευαστεί.

Εκκλησίες και εξωκλήσια του χωριού Βλάση στο διαδίκτυο

Με πολύ κόπο, υπομονή και επίπονη εργασία συγκεντρώθηκε ένα πλουσιότατο υλικό για την εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου καθώς και για εξωκλήσια τα οποία αναρτήθηκαν στο δικτυακό τόπο www.vlasi.gr στο οποίο μπορεί ο καθένας μας να έχει πρόσβαση. Λόγω του όγκου του είναι αδύνατο να δημοσιευθεί όλο στην εφημερίδα μας. Επισκεφθείτε, λοιπόν, την ιστοσελίδα μας.